

Toimintakertomus 2005

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry

Työpaja-ammattilaisten vuonna 1997 perustama kansalaisjärjestö.

Yhdistyksen tarkoituksena on kehittää ja tukea ensisijaisesti heikossa kouluttautumis- ja työllistymisasemassa olevien nuorten ja aikuisten työttömien työllistymisen ja omaehtoisen aktiivisuuden yleisiä edellytyksiä ja edistää työpajatoiminnan ja sosiaalisen työllistämisen kehitystä Suomessa.

Toimitus: Marja Hautaluoma

Taitto: MediaTrain

Kuvat: Anna Autio, Marja Hautaluoma, Pekka Sivander

Painopaikka: Jyväseudun Paino 2006

Sisällysluettelo

Toiminnanjohtajan katsaus	2
Jäsentoiminta	4
Jäsenorganisaatiot	
Valtakunnalliset työpajapäivät	
ALU-toiminta	
Teemaverkostot	
Kansainvälinen toiminta	
Hanketoiminta	7
VALU – työ- ja yksilövalmennuksen ulottuvuudet	
LAATU 2005 – työpajojen laatu ja strategiset asiakkuudet	
LAATU 2006 – sosiaalisen työllistämisen laatujärjestelmän valtavirtaistaminen	
Yhteisövalmennus	
OPEQUAL	
Suunta elämään	
Onnistuvat opit	
Balanssi Akatemia	13
Työ- ja yksilövalmentajakoulutus	
Julkaisut	
Konsultaatiopalvelut	
Tiedotus	15
Sosiaalisen työllistämisen käsitteistö	
Hallinto	16
Hallitus	
Kevät- ja syyskokous	
Sisäinen kehittäminen	
Henkilöstö	
Talous	19
Tuloslaskelma	
Tase	
Tilintarkastuskertomus	

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry (TPY) toimintavuosi 2005

Toiminnanjohtajan katsaus

Kasvun ja uudistusten vuosi

Toimintavuotta 2005 voi perustellusti kutsua TPY:n kasvun ja uudistusten vuodeksi. Kasvu pienestä kansalaisjärjestöstä keskisuureksi leimasi toimintavuotta. Henkilöstön määrää nousi viidestä yhdeksään, samoin jäsenmäärä kasvoi, vaikka moni projektirahoituksella toiminut paja lopettikin toimintansa toimintavuoden aikana. Vuoden 2004 lopussa jäsenmäärä oli 136 ja vuoden 2005 lopussa 149. Liikevaihto vuonna 2004 oli 629 154 euroa ja vuonna 2005 se oli 729 603 euroa.

Yhdistyksen toimisto muutti toukokuussa uusiin tiloihin Allianssi-taloon Itä-Pasilaan. Suomen Nuorisoyhteistyö-Allianssi ry:n isännöimä talo tarjoaa sopivan kokoisten ja ajanmukaisten toimistotilojen lisäksi myös toimistopalveluja, toimivia kokoustiloja ja mahdollisuuden tiiviiseen yhteistyöhön nuorisotoimijoiden kanssa.

Yhdistyksen ydinprosesseiksi vahvistettiin alkuvuodesta kolme toiminta-aluetta: jäsenoiminta, hanketoiminta ja Balanssi Akatemia-toiminta. Vuonna 2005 panostettiin etenkin hanketoiminnan kehittämiseen, ja Balanssi Akatemia vakiinnutti asemansa yhdistyksen keskeisenä toimintamuotona. Toimintakertomus on laadittu toiminta-alueittain.

Vuoden aikana käynnistettiin kolme uutta kehityshanketta, ja vuoden lopussa yhdistys hallinnoi kaikkiaan kuutta hanketta. Kaksi uusista hankkeista on yhteistyöhankkeita; keväällä käynnistynyt OPEQUAL yhteistyössä Opekon ja Omauran kanssa sekä loppuvuonna yhdessä Sosiaalikehitys Oy:n ja Opekon kanssa aloitettu Onnistuvat opit. Molemmissa hankkeissa tavoitteena on kehittää ja juurruttaa toimintamalleja koulutuksen nivelvaiheisiin ja syrjäytymisen ehkäisyyn sekä edistää moniammattillista työtapa ja verkostoitumista.

Kirkon Yhteisvastuukeräyksen tuotto luovutettiin TPY:lle lokakuussa. Tuotolla toteutetaan Suunta elämään – hanke vuosina 2005-2007. Hanke on suunnattu palvelujärjestelmien ulkopuolelle pudonneille nuorille, ja sen tavoitteena on kehittää tehostetun yksilövalmennuksen malleja ja tuottaa nuorille yksilöllisiä palveluja.

Balanssi Akatemialle sen ensimmäinen kokonainen toimintavuosi merkitsi kasvua ja markkina-aseman vahvistumista. Työ- ja yksilövalmentajakoulutuksen pilottikoulutusryhmä valmistui huhtikuussa, ja vuoden aikana opiskeltiin neljässä koulutusryhmässä eri puolella Suomea. Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa työ- ja yksilövalmentajien ammattiosaamista.

Toimintavuonna keskusteltiin erityisesti sosiaalisen työllistämisen käsitteestä, mutta myös toimialan termistön kirjavuus ja vakiintumattomuus puhutti. Lainsäädännön tai viranomaisten ohjeistuksen kautta tai muuten laajemmin

käyttöön vakiintunutta käsitteistöä on vähän ja eri viranomaisilla saattaa olla erilainen sisältö samoille käsitteille. TPY ja VATES-säätiö ovat tehneet yhteistyötä sosiaalisen työllistämisen toimialan kehittämiseksi vuodesta 2003 alkaen. Vuonna 2005 koottiin toimialan keskeiset käsitteet julkaisuksi, jonka uskotaan edistävän laajemman yhteisymmärryksen syntymistä, herättävän keskustelua ja edistävän toimialan termistön edelleen kehittämistä.

Valtakunnalliset työpajapäivät ovat vakiinnuttaneet asemansa tärkeimpänä työpaja-ammattilaisten tapaamisforumina; osallistujia Jyväskylässä oli ennätysmäärä ja palaute sekä päivien annista että niiden merkityksestä työpajatoimijoille oli kiittävä. Työ- ja yksilövalmennuksen kehittämispäivistä on myös muodostumassa jäsenkenttää kokoava vuosittainen tapahtuma. Uutta vuonna 2005 oli toteutus neljänä alueellisenä yhden päivän tapahtumana. Palaute, joka kerättiin uudella tavalla sähköisesti, oli kannustavan myönteistä.

Syyskokouksessa vahvistetun toimintasuunnitelman mukaisesti vuonna 2006 panostetaan etenkin jäsenpalveluiden kehittämiseen. Henkilöresursseja lisätään, ALU -toimintaa kehitetään, ja kunta- ja palvelurakenteen muutoksen mukana tuomiin haasteisiin pyritään vastaamaan.

Visionamme mukaisesti ”Yhdistyksen arvo on sen jäsenten ja yhteistyökumppanien menestymisen summa”.

Yhteistyöstä kiittäen

Valtakunnallinen työpajajhdistys ry

Annukka Virtanen
vs. toiminnanjohtaja

Jäsentoiminta

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry:n jäsenoiminta perustuu alueelliseen ja valtakunnalliseen vaikuttamis- ja kehittämistyöhön sekä tiedottamiseen. Jäsentoiminnan tavoitteena on tuottaa jäsenistölle sen yleistä kehittymistä tukevia palveluja.

Vuosittainen jäsentapahtuma Valtakunnalliset työpajapäivät kokoaa työpaja-ammattilaiset yhteen ajankohtaisten aiheiden äärelle eri puolelle Suomea. Toimintavuonna kokoonnuttiin Jyväskylään. Vuonna 2003 käynnistetty alueellinen verkostotoiminta ALU on vakiintunut yhdeksi tärkeimmistä jäsenille suunnatuista palveluista. Valtakunnallisia jäsenverkostoja edustavat taas Teemaverkostot, joista toimintavuonna aktiivisesti toimivat sekä Taide- ja kulttuuriverkosto Taiku että Starttipajaverkosto. Perinteistä yhteistyötä saksalaisen Internationaler Bundin (IB) kanssa jatkettiin myös toimintavuonna, ja uusia kv-kontakteja solmittiin OPEQUAL-hankkeen myötä.

Jäsenorganisaatiot

Yhdistyksen jäsenmäärä vuoden 2005 lopussa oli 149, joista kuntia tai kuntayhtymiä 101 (67,9%), yhdistyksiä 32 (21,4%), säätiöitä 13 (8,7%), osakeyhtiöitä 2 (1,3%) ja seurakuntia 1 (0,7%). Jäsenmäärän muutos edelliseen vuoteen verrattuna oli +13.

Useat jäsenorganisaatioista, kuten esimerkiksi Helsingin opetusviraston työpajat, Loviisan Pikku Pietarin Piha, Kuopion Kanto nuorten työpajat, Lahden Akseli ja Vantaan kaupungin nuorisotoimen nuorten työpajat, viettivät kymmenvuotisjuhliaan.

Valtakunnalliset työpajapäivät

2005 Valtakunnalliset työpajapäivät järjestettiin Jyväskylässä 12 - 13.4. Päiville osallistui lähes 450 sosiaalisen työllistämisen toimialan ammattilaista. Työpajapäivien teeman "vakinaistaminen poikkihallinnollisesti, mutta

Jyväskylä Paviljonkiin kokoontui ennätysellinen määrä osallistujia.

miten?" ympärille rakennettu monipuolinen ohjelma, toimiva Jyväskylä Paviljonki ja rento tunnelma saivat osallistujilta kiitosta.

Jyväskylän kaupunginhallituksen puheenjohtaja **Veijo Koskinen** korosti avauspuheessaan kaupungin ja työpajan yhteistyötä. Työvalmennussäätiö Tekevän toimitusjohtaja **Harri Halttunen** kiinnitti erityisesti huomiota valtion rahoitusosuuden vähäisyyteen työpajatoiminnassa ja nuorisoyksikön päällikkö **Olli Saarela** opetusministeriöstä käsitteli puheenvuorossaan johtajuuden haasteita ja vakinaistamisen rahoitusmallia.

Perinteisten tunnustuspalkintojen saa-jat

Puheenjohtaja Arto Seppälältä tunnustuspalkinnon ja onnittelet vastaanottivat työvalmentaja Minna Manninen (vas), yksilövalmentaja Anita Mönkkönen ja yhteisövalmentaja Maarit Salokangas.

noittelu- ja markkinointiseminaarista vastasi toimitusjohtaja **Jukka Hakola** Rovaniemen Monitoimikeskus-säätiöstä. Jyväskylän kaupunki isännöi iltavastaanottoa Paviljongin ravintolassa, jossa tarjolla oli iltapala ja länsi-afrikkalaista musiikkia.

Toinen päivä käynnistyi teatterinjohtaja **Juha Hurmeen** kannustavalla ja riemastuttavalla aamun avauksella. Kansainvälisen henkilövaihdonkeskuksen CIMOn suunnittelijat **Kati Inkinen** ja **Terhi Liintola** innostivat työpajaväkeä kansainvälistymään ja päihdekysymyksiin paneuduttiin STM:n projektisihteeri **Elina Kotovirran**, yhteisövalmentajien ja Jyväskylän Seudun Päihdepalvelusäätiön toimitusjohtajan **Jussi Suojuus** opastamana. Ministeriöiden terveiset toivat ylitarkastajat **Jaana Hätälä** opetusministeriöstä ja **Anneli Tallqvist** työministeriöstä. Työpajapäivien juontajana toimi **Jorma Nieminen** Jyväskylän kaupungin Nuorten taidetyöpajalta. Työpajapäivät antoi julkilausuman työpajatoiminnan vakinaistamisesta.

ALU-toiminta

Alueellinen verkostotoiminta ALU perustuu alueellisiin verkostoihin, joista vastaavien koordinaattoreiden kanssa TPY tekee ostopalvelusopimuksen. Verkostojen sisällä tehdään kumppanuussopimuksia yhteisistä pelisäännöistä. Tyypillisiä toimintamuotoja ovat koulutukset, työseminaarit, keskustelutilaisuudet ja tutustumiskäynnit.

olivat yhteisövalmentaja **Maarit Salokangas** Porin kaupungin nuorten työpajalta, työvalmentaja **Minna Manninen** Kotkan nuorten työpajalta ja yksilövalmentaja **Anita Mönkkönen** Kuopion Kanto nuorten työpajalta.

Työpajatoiminnan vakinaistamiseen pureutuneiden seminaarien alustajina ja keskustelijoina olivat palvelukeskuksen vastuuhenkilö **Helena Määttä** Kuopion seudun palvelukeskuksesta, sosiaalijohtaja **Pekka Utriainen** Jyväskylän kaupungilta, ja projektipäällikkö **Tuomas Leinonen** Kumppaniksi ry:stä. Pajatuotteiden hin-

Työpajaväelle tutun Ollin, opetusministeriön nuorisoyksikön päällikön Olli Saarelan puheenvuoro on olennainen osa Valtakunnallisia työpajapäiviä - niin Jyväskylässäkin.

Vuoden 2005 ALU-toiminnassa pyrittiin erityisesti ottamaan huomioon alueelliset kehittämistarpeet. Alueelliset erityispiirteet näkyivät vahvasti sopimuksissa ja asetetuissa tavoitteissa. Toiminnalliset tavoitteet olivat kaikille verkostoille samat ja toimintatavat pitkälti samat kuin edellisenäkin vuonna.

ALU -toiminnalle vuosi oli menestyksellinen

- toiminta laajeni ja siinä oli mukana 57 organisaatiota ja 79 kuntaa
- koordinaattoreita oli kahdeksan, uutena Etelä-Savon työpajayhdistys ry
- asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset olivat myönteisiä

Yhdistyksen loppuvuoden henkilöstöjärjestelyistä johtuen tuki koordinaattoreille jäi alkuperin suunniteltua vähäisemmäksi.

Vuoden 2005 jälkeen tehtiin väliarvio ALU-toiminnan tärkeydestä ja merkityksestä sekä TPY:lle että työpajakentälle. Arvio osoitti, että ALU muodostaa ytimen, jonka ympärille yhdistyksen on mahdollista rakentaa erimuotoisia jäsenpalveluja, ja että toimintaa kannattaa jatkaa, kehittää ja laajentaa. ALU-toiminnan kehittäminen valittiinkin yhdeksi yhdistyksen pääpainopistealueeksi vuonna 2006. Kehittyäkseen verkostomuotoinen alueellinen yhteistyö vaatii ennen kaikkea aikaa ja selkeän suunnan.

ALU -koordinaattoreina vuonna 2005 toimivat:

Etelä-Savon työpajayhdistys ry, Honkalampi-säätiö Ylämyllyltä, Kumppaniksi ry Kajaanista, Parik-säätiö Kuu-sankoskelta, Tuoterengas Lahdesta, Porin kaupungin nuorten työpaja, Jupiter-säätiö Vaasasta ja Rovaniemen Monitoimikeskus-säätiö.

Parik-säätiön koordinoima Kaakkois-Suomen ALU -ryhmä järjesti lokakuussa yhdessä Etelä-Suomen lääninhallituksen kanssa "Myö- ja muut - näkökulmia sosiaaliseen työllistämiseen" -seminaarin Imatralla.

Teemaverkostot

Teemaverkostosopimusten tekemisessä käytettiin samoja peruseriaatteita kuin ALU-toiminnassa. Vuoden 2005 aikana toimivia verkostoja oli kaksi; Starttipajaverkosto ja Taide- ja kulttuuriverkosto. Toimintasuunnitelman mukaan yhdistyksellä oli toimintavuonna tavoitteena kolme aktiivista verkostoa. Avartiverkostosta kuitenkin luovuttiin vuoden alussa heikon kysynnän vuoksi. Avartin kehittämisestä vastaa Avarttitoimisto, joka kouluttaa tarvittaessa myös työpajavalmentajia avarttiohjaajiksi.

Teemaverkostojen toiminta oli hyvin avointa perustuen nk. avoimeen koodiin, jolloin samasta asiasta kiinnostuneet työpajatoimijat kokoontuivat yhteisiin teema-seminaareihin ja työkokouksiin vaihtamaan tietoa ja osaamista. Myös teemaverkostojen yhdistykseltä saama koordinaatituen määrä ja laatu kärsivät loppuvuoden poikkeuksellisista henkilöjärjestelyistä.

Vuosi 2005 vahvisti käsitystä, että Startti ja Taide- ja kulttuuriverkostolla on paljon yhteistä. Voidaan ajatella, että startti tarkoittaa valmennuksen tasoa ja taide/kulttuuri yhtä ko. tasossa hyvin toimivaa menetelmää.

Vuoden 2006 tavoitteeksi asetettiin näiden verkostojen yhteistoiminnan tiivistäminen. Taide- ja kulttuuriverkostoa koordinoiva Silta-valmennusyhdistys järjesti verkostotapaamisen marraskuussa Tampereella. Koordinaattorina toimii Silta-Valmennusyhdistyksestä **Else Joutsu**. Starttipajaverkostolla oli vuoden aikana viisi verkostotapaamista ja muutamia tutustumiskäyntejä. Lisäksi verkostoa koordinoiva **Kari Hilpinen** Kuopion Ohjaavalta pajalta koulutti työpajajhenkilöstöä Mikkelissä ja Turussa.

Kansainvälinen toiminta

Vuoden 2005 aikana TPY:n kansainvälinen toiminta sai uusia ulottuvuuksia OPEQUAL -hankkeen käynnistymisen myötä. Kevään aikana hankkeelle etsittiin ja löydettiin toiminnassa edellytettävät projektikumppanit. Belgialainen **JANUS-projekti** ja hollantilainen **Workskills -hanke** muodostavat OPEQUALin kanssa koulutuksen nivelvaiheisiin ja koulutuksesta syrjäytymisen ehkäisyyn keskittyvän kansainvälisen kumppanuuden. Kumppanit tapaavat toisensa työkokouksissa ja seminaareissa useita kertoja vuosittain.

Yhteistyö saksalaisen **Internationaler Bundin** kanssa on syventynyt kuluneen vuoden aikana. Kahdenvälisen vierailuyhteistyön kautta on päästy kehittämään toimintasuunnitelmaa valmennukseen liittyvän osaamisen vaihtamiseen ja yhteisiin hanke- ja koulutustoimintaan. Tätä varten yhdistys on IB:n kanssa valmistellut puolalaiseen koulutus- ja valmennustoimintaan liittyvää Leonardo- koulutushanketta vuosiksi 2007 ja 2008. Päätöksiä hankkeesta odotetaan kevään 2006 aikana. Suomalainen kuuden hengen työpajadelegaatio tutustui työ- ja yksilövalmennuksen paikallisiin sovelluksiin Neuenhagenissa 29.5.-3.6.

Tammikuussa 2005 Balanssi Akatemian delegaatio kävi esittelemässä suomalaista valmennustoimintaa Tallinnassa **Viron** nuorisotyökeskuksen ja paikallishallinnon edustajille. Tästä jatkona TPY:n edustajat osallistuivat marraskuussa nuorisotyökeskuksen seminaariin Tallinnassa.

TPY osallistui myös esitelmävierailuun **Ruotsin** nuorisosiainhallinnossa kesäkuussa yhdessä Nuorisotutkimusverkoston kanssa. Työpajatoiminnan ja siihen liittyvien menetelmien esittely aikaan sai mielenkiintoisia kontakteja ja ajatuksia naapurityöskentelyn kehittämistä.

Hanketoiminta

Hanketoiminta oli TPY:n toiminnan tärkein painopistealue toimintavuonna, jolloin käynnissä oli kuusi valtakunnallista kehittämishanketta. Hankkeiden rahoittajia olivat Raha-automaattiyhdistys, STM, OPM, Yhteisvastuu-keräys/Kirkkopalvelut sekä kumppanuushankkeissa ESR. Kaikkia yhdistyksen hankkeita toteutetaan tiiviissä yhteistyössä jäsenkunnan kanssa tavoitteena kehittää jäsenorganisaatioiden kokonaislaatua, työmenetelmiä, verkosto-työskentelyä ja muita yhteistyömuotoja. Toimintavuoden aikana käynnistettiin kolme uutta hanketta, joista kaksi kumppanuushankkeina ovat yhdistykselle toimintatavaltaan uusia.

VALU – työ- ja yksilövalmennuksen ulottuvuudet

VALU-hanke toteutetaan Raha-automaattiyhdistyksen tuella vuosina 2004 – 2006. Hankkeen tavoitteena on työpajatoiminnan sisältöjen laadun kehittäminen työ- ja yksilövalmennuksen käsitteitä ja menetelmiä määrittelemällä, levittämällä ja vakiinnuttamalla. Hankkeessa tuotetaan työ- ja yksilövalmennukseen liittyvää tietoa ja materiaalia.

Vuoden 2005 julkaisuna tuotettiin **Työ- ja yksilövalmennuksen käytäntöjä – näkökulmia 2000-luvun työpajojen palveluihin**. Teoksessa artikkelikirjoittajat käsittelevät työ- ja yksilövalmennusta erilaisten asiakkaiden ja palvelutuotteiden näkökulmista. Julkaisun tuotantoryhmässä ja artikkelien kirjoittajina olivat nuorisotyöntekijä **Kari Hilpinen** ja yksilövalmentaja **Kirsi Kokkonen** Kanto nuorten työpajoilta Kuopiosta, kehittämisspällikkö **Arto Mononen** Honkalampi-säätiöstä Joensuusta, johtava yksilövalmentaja **Minna Ylinampa** Rovaniemen Monitoimikeskus – säätiöstä, projektisuunnittelija **Heikki Takkunen** ja yksilövalmentaja **Martti Heikkuri** Lempäälän monitoimikeskuksesta, lehtori **Ulla-Maija Takkunen** Pirkanmaan ammattikorkeakoulusta sekä **Terho Pekkala** ja **Janne Marniemi** TPY:stä. Tuottajana julkaisussa toimi konsultti **Jukka Hassinen** T:mi Jukka Hassinen. Hankkeeseen palkattiin toukuussa projektiassistentti.

Osana VALU-hanketta järjestettiin jo toistamiseen **Työ- ja yksilövalmennuksen kehittämispäivät**. Tällä kertaa tapahtuma järjestettiin päivän mittaisina alueellisina seminaareina Rovaniemellä, Kuopiossa, Kuusankoskella ja Tampereella. Työ- ja yksilövalmennuksen käytäntöjen lisäksi päivillä käsiteltiin työ- ja yksilövalmennuksen menestystekijöitä ja organisaatioiden kilpailukykyä sekä työpajojen ja oppilaitosten yhteistyötä. Yhteensä neljä seminaaria tavoitti noin 270 henkilöä.

VALU-hankkeen ohjausryhmän jäsenenä toimintakaudella olivat toimitusjohtaja **Jukka Hakola** Rovaniemen Monitoimikeskus-säätiöstä, ESR -koordinaattori **Merja Hilpinen** Pohjois-Savon TE -keskuksesta, työvalmentaja **Tarmo Aavaluoma** Parik -säätiöstä, ts.johtaja **Markku Hassinen** Jyväskylän kaupungin työllisyyspalvelu:sta/TPY, koulutus-pällikkö **Janne Marniemi** ja toiminnanjohtaja **Saila Aho-Mantila** TPY:stä.

LAATU 2005 – työpajojen laatu ja strategiset asiakkuudet

Vuosina 2004 – 2005 toteutettu LAATU 2005 -hanke päättyi kevään 2005 aikana. Hankkeen tavoitteena oli luoda sosiaalisen työllistämisen toimijoille soveltuva laatutyön malli. Laatujärjestelmien tarkoituksena on helpottaa toimintatapojen ja tulosten hallintaa ja näin toimia organisaatioiden kokonaisvaltaisen kehittämisen työvälineenä.

Hankkeessa kehitettiin ja testattiin **Sosiaalisen työllistämisen laadunarviointimalli - STL[®]** yhteistyössä Net Effect Oy:n kanssa. Laadunarviointimalli julkaistiin käsikirjana, joka julkistettiin tammikuussa 2005 valtakunnallisessa **Sosiaalisen Työllistämisen Laatumatka** - seminaarissa Helsingissä. Seminaarissa STL-käsikirja luovutettiin työministeri **Tarja Filatoville**. Helmikuussa 2005 järjestettiin neljä alueellista laatuseminaaria Lahdessa, Rovaniemellä, Porissa ja Kajaanissa.

Raha-automaattiyhdistys rahoitti LAATU 2005 –hanketta 22 300 eurolla.

LAATU 2006 – sosiaalisen työllistämisen laatujärjestelmän valtavirtaistaminen

LAATU 2006 –hanke toteutetaan vuosina 2005 - 2006. Hankkeen tavoitteena on nivoa LAATU 2005 –hankkeessa kehitetty Sosiaalisen työllistämisen laadunarviointimalli osaksi työpajojen ja muiden sosiaalisen työllistämisen yksiköiden toimintaa. Hankkeessa on tarkoitus mallintaa työpajoille soveltuva laatutyön toteuttamistapa. Raha-automaattiyhdistys toimii hankkeen rahoittajana.

Vuoden 2005 aikana 13 jäsenorganisaatiota valittiin mukaan tuetulle laatumatkalle, johon kuului kaksi muutosjohtajuutta tukevaa koulutuspäivää sekä vertailukehittämispareina toteutettu laatukonsultointi. Konsultointi koostui työhön perehdyttävästä laatutuokiosta ja kolmesta oman organisaation kehittämiseen keskittyneestä laatuverstaasta eli työseminaarista. Laatukonsulttina hankkeessa toimi Net Effect Oy. Osallistuville organisaatioille laatukonsultaatio on ilmainen.

Vuoden 2005 aikana laatumatkalla olivat:

- Porin kaupungin nuorten työpaja ja Turun nuorten työpaja Fendari
- Eurajoen nuorten työpaja ja Ajokortti elämään –hanke (Pomarkku ja Noormarkku)
- Mikkelin kaupungin nuorten työpaja ja KANTO Nuorten työpajat (Kuopio)
- Intoa työstä ry (Imatra) ja Honkalampi-säätiö (Ilomantsin yksikkö)
- Nuorten työpaja Jenga (Kerava) ja Työllistämiskeskus Etappi (Tampere)
- Kokkotyö-säätiö (Kokkola) ja Jupiter-säätiö (Vaasa)
- Åbo Kringlan

Laatu 2005 ja Laatu2006 hankkeiden ohjausryhmän jäsenenä toimintakaudella olivat toimitusjohtaja **Jukka Hakola** Rovaniemen Monitoimikeskus-säätiöstä, ESR -koordinaattori **Merja Hilpinen** Pohjois-Savon TE-keskuksesta, työvalmentaja **Tarmo Aavaluoma** Parik-säätiöstä, ts. johtaja **Markku Hassinen** Jyväskylän kaupungin työllisyyspalvelu:sta/TPY, koulutuspäällikkö **Janne Marniemi** ja toiminnanjohtaja **Saila Aho-Mantila** TPY:stä.

Yhteisövalmennus

TPY:n, opetusministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön vuonna 2002 käynnistämä Yhteisövalmennushanke siirtyy vuoden 2006 alussa osaksi TPY:n ALU-toimintaa. Myönteinen palaute ja tasainen kysyntä kannustavat kehittämään yhteisövalmennusta menetelmänä laajempaan käyttöön.

Yhteisövalmennushankkeen tavoitteena on yhteisöllisen työotteen ja päihdeosaamisen vahvistaminen työpajoissa. Hankkeessa koulutetut yhteisövalmentajat tukevat työpajoja niiden luodessa yhteisesti hyväksytyt päihdetyön pelisäännöt.

Vuonna 2005 valmennuksia työpajoilla teki kahdeksan yhteisövalmentajaa. Vuoden tavoitetta, valmennuksen aloittaminen 30 uudessa työpajassa, ei saavutettu, kun valmennus käynnistettiin vain 20 uudessa kohteessa. Syynä tähän oli osittain resurssipula sekä myös se, että kysyntää ei pystytty alueellisesti katta-

maan. Osa valmentajista uudisti jo kertaalleen valmennetun pajan päihdepelisääntöjä uuden pajan valmentamisen sijasta.

Pajojen omaehtoisen työn tueksi yhteisövalmentajat kokosivat käyttämistään materiaaleista **yhteisövalmennuksen käsikirjan**. Käsikirja toteutettiin kalvosarjana, joka on saatavana TPY:ltä sekä sähköisesti että tulosteena.

Yhteisövalmentajille järjestettiin neljä seurantapäivää/tapaamista vuoden aikana, ja yhteisövalmennusta esiteltiin Valtakunnallisilla työpajapäivillä Jyväskylässä ja Päihdepäivillä Tampereella. Jyväskyläläisen Tekevä-säätiön yhteisövalmentaja **Jouko Lehtimäki** vei yhteisövalmennuksen syksyllä Viroon kouluttaen aktivointikeskus Tulevikin henkilökuntaa Pärnussa.

Hankkeen projektisihteerinä työskenteli toimintavuonna **Elina Kotovirta** sosiaali- ja terveysministeriöstä ja yhteisövalmentajina toimivat **Outi Hedemäki** Lapin ensi ja turvakodista, **Kirsi Kärkäs-Vaittinen** INTOa työstä ry:stä, **Jouko Lehtimäki** Työvalmennussäätiö Tekevästä, **Tuija Pöllänen** Kumppaniksi ry:stä, **Marjatta Rummukainen** Honkalampisäätiöstä, **Maarit Salokangas** Porin kaupungin nuorten työpajasta ja **Hannele Tams** Iisalmen Kehypajalta.

Hankkeen väliraportti löytyy TPY:n kotisivulta www.tpy.fi.

OPEQUAL

OPEQUAL on EU:n EQUAL -yhteisöaloiteohjelmasta rahoitettava projekti, jonka tavoitteena on kehittää toimintamalleja koulutuksen nivelvaiheisiin ja koulutuksesta syrjäytymisen ehkäisyyn sekä parantaa tekemällä tai muilla vaihtoehtoisilla tavoilla hankitun osaamisen tunnustamisjärjestelmää.

Keväällä 2005 käynnistynyt OPEQUAL on kumppanuusprojekti eli mukana on paikallisia, kansallisia ja kansainvälisiä (Hollannista ja Belgiasta) yhteistyökumppaneita. Jyväskylästä mukana ovat Tekevä-säätiö ja viisi yläastetta kaupungista ja maalaiskunnasta, Vaasasta Jupiter-säätiö ja Vaasan Ammattiopisto, Oulusta kaupungin nuorisosiainkeskus ja Oulun seudun ammattiopisto. Kansallisia toimijoita TPY:n lisäksi ovat Opeko ja Omaura ry. OPEQUALin kansallinen toiminta on jaettu neljään prosessiin; koulutus, arviointi, paikallinen tukeminen ja levittäminen sekä niitä tukeviin toimiin, joita ovat tiedotus, kansainvälinen toiminta, peda.net –verkkosivuston ylläpito ja hallinto.

Toimintavuoden aikana projektissa järjestettiin kaksi kansallista **koulutusta**, joihin osallistui yhteensä noin 70 henkilöä työpajoilta, ammatillisista oppilaitoksista, sosiaalitoimesta ja muista yhteistyötahoista. Koulutusten teemat rakentuvat projektin etenemisen mukaan, toimijoiden toiveiden ja ajankohtaisten aiheiden ympärille.

OPEQUAL projektin **arviointi** toteutuu tuetulla itsearvioinnilla. Projektille laadittiin syyskuussa yhteistoiminnassa paikallisten ja kansallisten toimijoiden kanssa itsearvioinnin runko.

Paikallinen tukeminen toteutui tapaamisissa, joissa käsiteltiin muun muassa projektin edistymistä ja tulevia tapahtumia. Projektille laadittua levittämissuunnitelmaa alettiin työstää joulukuussa.

Tiedotus käynnistyi yhteisen graafisen ilmeen työstämisellä. Tiedotusvastuu haluttiin pitää paikallisella tasolla ja kansallisen tason laajamittaista tiedottamista päätettiin viivyttää ensimmäisten konkreettisten tulosten saamiseen saakka. Projektia on esitelty niin paikallisten toimijoiden tilaisuuksissa esim. opettajien työpajavierailuissa sekä koulutus- ym. tapahtumissa kuten Arla-instituutissa syyskuussa, VALU-hankkeen kehittämisspäiväkiertueella neljällä paikkakunnalla marraskuussa ja Cedefop-vieraille syyskuussa.

Kansainvälinen toiminta käynnistyi kv-kokouksella Vaasassa syyskuussa. Toiminta jatkuu yhteisinä koulutustilaisuuksina ja kokouksina kolme kertaa kussakin maassa. **Peda.net –verkkosivusto** sisältää toimijoille keskeisiä dokumentteja kuten toimintasuunnitelmat ja koulutusten ohjelmat. **Hallintoon** liittyvät kysymykset hoidetaan keskitetysti Opekon kautta. Projekti käynnistyi nopeasti niin paikallisella kuin kansallisella tasolla. Vuosi 2006 tulee olemaan tärkeä projektin juurruttamisen kannalta.

Projektin ohjausryhmän muodostivat toimitusjohtaja **Harri Halttunen** ja yksilövalmentaja **Kalle Vastamäki** Tekevä-säätiöstä, työpajatoiminnan esimies **Anneli Koistinen** ja yksilövalmentaja **Anu Anttila** Oulun kaupungin nuorisosiisäläkeskuksesta, koulutuspäällikkö **Virpi Pikkuaho** ja opinto-ohjaaja **Jukka Vuollet** Oulun seudun ammattiopistosta, rehtori **Auli Vasara** Huhtaharjun koulusta, rehtori **Mika Risku** Tikkakosken koulusta, toimitusjohtaja **Helka Linna** ja oppilasvalmentaja **Mia Wägar** Jupiter-säätiöstä, koulutusalaohjaaja **Markku Nummi** ja erityisopettaja **Riikka Paalosmaa** Vaasan ammattiopistosta, koulutussuunnittelijat **Juha Oulujärvi** ja **Eino Hietalahti** Opekosta sekä toiminnanjohtaja **Saila Ahomantila** ja projektipäällikkö **Elina Hakkarainen** TPY:stä.

Suunta elämään

Kirkon vuoden 2005 yhteisvastuukeräyksen teemana oli ”siivet ja juuret” ja kohteena elämälleen suuntaa etsivät nuoret ja nuoret aikuiset. Kotimaassa keräystuotolla toteutetaan TPY:n hallinnoima Suunta elämään -hanke, jossa nuoria tuetaan koulutukseen, työhön ja oman elämän hallintaan.

Hankkeen tavoitteena on kehittää tehostetun yksilövalmennuksen malleja. Kaksivuotinen hanke tarjoaa vähintään 100:lle ammattikouluttamattomalle palvelujärjestelmien ulkopuolelle pudonneelle nuorelle yksilöllisesti kohdennettuja palveluja. TPY välittää rahoituksen työpajojen kautta palveluseleinä yksilövalmennuspalveluja tarvitseville nuorille ja paikallisen verkostoyhteistyön kehittämiseen. Kaikkien yhdeksän hiippakunnan alueella toimii vähintään yksi paikallispilotti.

Hankkeen valmistelu aloitettiin syyskuussa, jolloin projektipäällikkö aloitti työnsä ja projektia koordinoimaan ja johtamaan perustettiin johtoryhmä. Johtoryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 27.9. puheenjohtajanaan TPY:n puheenjohtaja, kansanedustaja **Arto Seppälä** ja muina jäseninä kansanedustaja **Raija Vahasalo**, ylijohtaja **Riitta Kaivosoja** OPM:stä, ylijohtaja **Kari Välimäki** STM:stä, opetusneuvos **Juhani Pirttiniemi** OPH:sta, työalasihteeri **Juha Alstela** Kirkkohallituksesta, johtaja **Jouni Välijärvi** Jyväskylän yliopiston koulutuksen tutkimuslaitokselta, keräysjohtaja **Kalle Kuusimäki** Yhteisvastuukeräyksestä ja sivistystoimenjohtaja **Risto Aalto** Kokkolan kaupungilta ja projektipäällikkö **Markku Hassinen** TPY:stä.

Yhteisvastuukeräyksen kotimaan keräystuotto 748 907 euroa luovutettiin juhlavassa tilaisuudessa Tuomiokirkon kryptassa 14.10, jossa kuvaan asettuivat projektipäällikkö Markku Hassinen (vas), vs. toiminnanjohtaja Janne Marniemi, keräyksen esimies piispa Mikko Heikka, kampanjasuunnittelija Krista Susi ja keräysjohtaja Kalle Kuusimäki.

Johtoryhmä kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa käsitellen mm. hankkeen rahoituksen kohdentamista, kohderyhmää sekä vuoden 2006 alustavaa toimintasuunnitelmaa. Suunnitelman mukaan hankkeen rahoituksella turvataan palvelujärjestelmän ulkopuolelle pudonneille nuorille mahdollisuus saada työpajaympäristössä starttivalmennusta, johon vähitellen liitetään myös muiden palvelujärjestelmien tukitoimia. Vuoden lopulla neuvoteltiin myös joidenkin paikkakuntakohtaisten pilottien toiminnan käynnistämisestä vuoden 2006 alussa.

YHTEISVASTUU

Onnistuvat opit

Onnistuvat opit on toimeenpanohanke, joka levittää tietoa 15–17 -vuotiaiden nuorten tukemisen keinoista perusopetuksen ja toisen asteen opintojen nivelvaiheessa sekä käynnistää ja vakiinnuttaa näihin hyviin käytäntöihin perustuvaa toimintaa tavoite 3 -alueen n. 300 kunnassa.

Hankkeen taustalla ovat vuosina 2001 - 2004 toteutetun nuorten kuntoutuskokeilun tulokset, tutkijoiden kehittämä nuorten syrjäytymisen ehkäisy-ideaalimalli sekä kuntoutuskokeilujen ohjausryhmän suositukset eli Ota oppi -malli. Tulokset ja mallit työstetään hankkeessa toimintamalleiksi ja levitetään alue- ja kuntatasolle tuottamalla malliopas, järjestämällä valtakunnallisia seminaareja ja kouluttamalla paikallisia toimijoita.

Paikalliset ja alueelliset osajaajat ovat avainasemassa: oman kunnan tai seutukunnan alueella toimivat prosessinohjaajat tulevat käynnistämään, kehittämään ja jatkamaan paikallistason yhteistyötä.

Hankkeen tilaaja on sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö. Kumppanuushankkeen toteutuksesta vastaavat Sosiaalikehitys Oy, Opeko ja TPY.

Hanke käynnistyi marraskuun alussa, ja koordinaatioryhmä kokoontui vuoden loppuun mennessä kolme kertaa. Toiminnan käynnistyttyä kävi nopeasti selväksi, että hankkeen päätehtäviä tiedotusta, valtakunnallisia seminaareja prosessinohjaajakoulutusta sekä toiminnan vakiinnuttamisen tukemista, seuranta- ja arviointia ja raportointia tuli läheteä kehittämään samanaikaisesti ja että ne muodostavat kokonaisuuden ja palvelevat toinen toistaan.

Ensimmäinen seminaari järjestettiin 2.12.2005 Lappeenrannassa, missä myös eri hallintokunnat ja oppilaitokset esittelivät toimenpiteitään nuorten syrjäytymisen ehkäisemisessä ja opinpolkujen tukemisessa. Joulukuussa valmistettiin Porin ja Rauman seminaareja.

Hankkeen ohjausryhmään kuuluvat suunnittelija **Tuula Ahlgren** KELA, ylitarkastaja **Jaana Hätälä** OPM, johtaja **Reijo Jouttimäki** Opeko, puheenjohtaja, toimitusjohtaja **Juha Kaakinen** Sosiaalikehitys Oy, projektisuunnittelija **Sanna Kanttonen** STM, lakimies **Marja Lahtinen** Kuntaliitto, koulutuspäällikkö **Eija Lilleberg** Opeko, talouspäällikkö **Liisa Nupponen** Sosiaalikehitys Oy, koulutussuunnittelija **Ville Pietiläinen** Opeko, Opetusneuvos **Juhani Pirttiniemi** OPH, ylitarkastaja **Markus Seppelin** STM, projektipäällikkö **Tom Tarvainen** Sosiaalikehitys OY/Onnistuvat opit, toimialajohtaja **Erkki Torppa** Hämeenlinnan kaupunki, toiminnanjohtaja **Saila Aho-Mantila** ja projektikoordinaattori **Peter Rolin** TPY.

Balanssi Akatemia

Balanssi Akatemia vastaa TPY:n maksullisista koulutus- ja konsultaatiopalveluista sekä julkaisutoiminnasta. Balanssi Akatemian tuottamat kehittämispalvelut räätälöidään asiakkaiden tarpeiden ja kohderyhmien mukaan, ja kouluttajina toimivat käytännön ammattilaisten lisäksi eri alojen asiantuntijat. Tavoitteena on tuottaa asiakkaiden kilpailukykyä edistäviä sekä työ- ja yksilövalmentajien asiantuntijuutta kehittäviä palveluja.

Vuosi 2005 oli Balanssi Akatemian historian ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Toimintaa leimasivat laajentuminen ja markkina-aseman vahvistuminen.

Balanssi Akatemian johtoryhmässä jäsenenä toimintakaudella olivat toimitusjohtaja **Jukka Hakola** Rovaniemen Monitoimikeskus-säätiö, ESR-koordinaattori **Merja Hilpinen** Pohjois-Savon TE-keskus, työvalmentaja **Tarmo Aavaluoma** Parik-säätiö, ts.johtaja **Markku Hassinen** Jyväskylän kaupunki/TPY, **Terho Pekkala** TPY. Johtoryhmä piti neljä kokousta ja tammikuussa info-tilaisuuden Tallinnassa sosiaali- ja nuorisotyön ja erilaisten

projektien edustajille. Tilaisuudessa kerrottiin suomalaisesta sosiaalisen työllistämisen mallista ja sen toteuttamiskokemuksista sekä avattiin kansainvälisiä markkinoita Balanssi Akatemian koulutus- ja konsultaatiotuotteille.

Työ- ja yksilövalmentajakoulutus

Balanssi Akatemian työ- ja yksilövalmentajakoulutus on ensimmäinen suomalainen, näille ammattiryhmille räätälöity koulutus. Koulutuksen tavoitteena on jäsentää työ- ja yksilövalmentajien tehtäväkuva ja lisätä tehtävissä toimivien asiantuntijuutta. Balanssi Akatemialla oli toimintavuonna 2005 käynnissä neljä koulutusryhmää; Pilotti, Keski-Suomi,

Maljan nostoon valmistautumassa eturivissä vasemmalta Ville Väänänen, Tiina Voutilainen, Eija Rissanen, Anita Mönkkönen ja Jani Koponen Kuopion KANTO nuorten työpajalta.

Lappi ja Ylä-Savo. Useimmat opiskelijat suorittivat tutkintoa oppisopimuksen lisäkoulutuksena.

Pilottikoulutusryhmä aloitti opiskelunsa loppuvuodesta 2003. Ryhmään kuului 37 opiskelijaa ja edustettuna oli viisi organisaatiota: Åbo Kringlan Turusta, KANTO nuorten työpajat Kuopiosta, Jupiter-säätiö Vaasasta, Honkalampi-säätiö Joensuusta ja Rovaniemen Mo-

nitoimikeskus-säätiö. Koulutus koostui viidestä moduulista, jotka toteutettiin organisaatio-, lähi- ja etäpäivien muodossa. Kaksipäiväiset lähiopiskelujaksot järjestettiin vuorotellen kunkin koulutukseen osallistuvan organisaation kotipaikkakunnalla. Koulutuksessa perehdyttiin syvällisesti työ- ja yksilövalmennuksen ja asiakasarvioinnin perusteisiin, kehitettiin omaa valmennusosaamista sekä vahvistettiin kunkin organisaation kykyä tuottaa valmennuspalveluja.

Pilottiryhmä päätti opiskelunsa 8.4. ja ensimmäiset työ- ja yksilövalmentaja-koulutuksen loppuun suorittaneet 28 Balanssi Akademia-valmentajaa saivat diplominsa Joensuussa.

Keski-Suomen koulutusryhmä, jonka opiskelijat tulivat Jyväskylän Katulähetyksestä, Porin kaupungin Nuorten työpajalta ja Varkauden kaupungin työpajalta, kokoontui orienta-

Vastavalmistuneet keväturingossa.

tiopäiväänsä 2004 joulukuussa. Loppuvuodesta 2005 aloittivat reilun vuoden mittaisen urakkansa sekä Lapin koulutusryhmän 30 opiskelijaa koulutuspaikkanaan Rovaniemi että Ylä-Savon 17 opiskelijaa, joiden lähipäivistä enin osa järjestetään lisälnessä.

Loppuvuodesta päätettiin luopua koulutusohjelmaan sisältyneen ARVI -valmennuksen hallintajärjestelmän kehittämistyöstä sekä markkinointi- ja koulutusoikeuksista.

Koulutusohjelmaa päivitettiin loppuvuodesta, jolloin pystyttiin paremmin huomiomaan alueelliset erityistarpeet sekä räätälöimään ja soveltamaan koulutus alueellisiin olosuhteisiin ja toimintaympäristöön.

Julkaisutoiminta

Julkaisutoiminnassa saavutettiin määrällinen tavoite, mutta myynnillisesti jäätin tavoitteista; kaikki 2005 julkaistut kirjat olivat RAY:n hankkeissa tuotettuja ilmaisjakelukirjoja.

LAATU 2005 -hankkeen julkaisut Olli Oosin ja Petri Virtasen **Pieni Matkaopas Laatuun** ja **STL –käsikirja** ilmestyivät tammikuussa ja VALU-hankkeen toinen julkaisu Jukka Hassisen toimittama **Työ- ja yksiövalmennuksen käytäntöjä - näkökulmia 200-luvun työpajojen palveluihin** marraskuussa.

Konsultaatiopalvelut

Balanssi Akatemian konsultaatiopalvelut räätälöidään asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Niiden sisältönä voivat olla esimerkiksi organisaation perustehtävän selkiyttäminen, prosessien kuvaaminen, palveluiden tuotteistaminen sekä laatu- ja strategiatyö.

Toimintavuonna tehdyt konsultaatiot olivat pääasiassa toimialalla toimivien organisaatioiden kehittämiseen liittyviä. Konsultaatiopalveluiden markkinointiin ei tietoisesti panostettu, koska painopiste oli koulutuksen kehittämisessä. Vuosi 2006 tulee sen sijaan olemaan Balanssi Akatemialle konsultaatiopalveluiden tuotteistamisen aikaa.

Tiedotus

TPY:n tiedotuksen rungon muodostavat jäsenorganisaatioille ja sidosryhmille lähetettävä sähköinen **PikaPajaInfo** ja yhdistyksen kotisivut www.tpy.fi.

PikaPajaInfo ilmestyi vuoden aikana 14 kertaa käsitellen sekä yhdistyksen jäsenoimintaa, hankkeita että Balanssi Akatemian toimintaa. Myös tietoa ja uutisia jäsenorganisaatioiden ja sidosryhmien toiminnasta ja koko sosiaalisen työllistämisen toimialasta julkaistiin vuoden aikana säännöllisesti.

Lehdistötiedotteiden aiheita toimintavuonna olivat STL -sosiaalisen työllistämisen laadunarviointimalli, ensimmäisten Balanssi Akademia-valmentajien valmistuminen, Valtakunnalliset työpajapäivät sekä julkilausuma työpajatoiminnan vakinaistamisesta.

Yleisöosastokirjoituksissa otettiin vuoden aikana osaa koulutuspolitiikkaa sekä palvelukeskusten tehtäviä koskevaan keskusteluun. Julkilausuma Työpajatoiminnan vakinaistamisesta jätettiin 14.4. Jyväskylän työpajapäivillä.

Yhdistys osallistui omalla ständillä **Nuori elämä trapetsilla** -seminaariin Helsingin Paasitornissa 2-3.5. Seminaarin tavoitteena oli kehittää nuorten kanssa toimivien hankkeiden ja projektien sekä eri hallinnonalojen yhteistyötä. Järjestelyistä vastasivat TPY:n lisäksi Nuorten osallisuushanke, ohjauksen kehittämishanke, ESR-innopaja, Ura- ja Rekryhankkeet.

Syyskuun lopulla yhdistys oli mukana **Tuetun työllistämisen markkinoilla** kauppakeskus Hansassa Kouvolassa. Parik-säätiön organisoimassa tuetun työllistämisen markkinointitapahtumassa, jossa suurelle yleisölle, paikallisille yrittäjille, yhteisöille, työvoimahallinnon edustajille ja lehdistölle esittäytyivät tuetun työllistämisen, työ- ja yksilövalmennuksen sekä koulutuksen parissa työskentelevät toimijat.

Sosiaalisen työllistämisen käsitteistö

Sosiaalisen työllistämisen toimialan kirjava ja vakiintumaton käsitteistö innoitti TPY:n ja VATES -säätiön kokoamaan yhdessä alan termistöä. Työn tuloksena julkaistiin syksyllä 2005 **Sosiaalisen työllistämisen toimialan käsitteet** –raportti.

Toimialan kirjava käsitteistö on pääosin syntynyt käytännön kehittämistyössä eri toimijoiden tuottamana eri puolilla maata. Lainsäädännön ja viranomaisen ohjauksen kautta käyttöön vakiintunutta termistöä on vähän, ja eri viranomaisilla saattaa olla erilainen sisältö samoille käsitteille. Raportin tavoitteena on edesauttaa ymmärtämystä alalla sekä herättää keskustelua ja kehittää termistöä edelleen. Maksuttoman julkaisun sisältöä tullaan päivittämään tarpeen mukaan.

Hallinto

Vuosi 2005 oli Valtakunnallinen työpajayhdistys ry:n 9. toimintavuosi. Yhdistyksen toimitilat sijaitsivat Helsingissä Olympiastadionilla toukokuun loppuun, jolloin toimisto muutti Allianssi-taloon Itä-Pasilaan. Allianssi-taloa isännöi Suomen Nuorisoyhteistyö - Allianssi ry, jonka lisäksi talossa on toimitilat mm. Nuorisotutkimusseuralla ja -verkostolla, Nuorten Akatemialla, Nuorisotiedon kirjastolla sekä useilla Allianssin jäsenjärjestöillä.

Hyvien kulkuyhteyksien varrella sijaitseva Allianssi-talo tarjoaa asianmukaisten toimistotilojen lisäksi erikoisia kokoustiloja ja palveluja, kuten tietoliikenneyhteydet. Talon vihkivät käyttöön 14.6. kulttuuriministeri Tanja Karpela ja opetusministeriön nuorisoyksikön päällikkö Olli Saarela. Yhdistyksellä on myös toimitila Kajaanissa.

Patentti- ja rekisterihallitus vahvisti 29.8.2005 vuoden 2004 syyskokouksen hyväksymän sääntöuudistuksen.

Opetusministeriön nuorisoyksikön päällikkö Olli Saarela ja kulttuuriministeri Tanja Karpela vihkivät Allianssi-talon käyttöön 14.6.

Hallitus

Hallituksen varsinaisina jäseninä toimivat puheenjohtaja, kansanedustaja **Arto Seppälä**, varapuheenjohtaja, kehittämispäällikkö **Pekka Jäppinen** Rovaniemen Monitoimikeskus-säätiöstä, toimitusjohtaja **Arto Havo** Parik-säätiöstä, tuotantopäällikkö **Erkki Sipilä** Silta-Valmennusyhdistys ry:stä, pajanjohtaja **Kyösti Kauppinen** Iisalmen Kehypajasta, projektikoordinaattori **Jyrki Malinen** Tuoterenkaasta ja projektipäällikkö **Pia Pälijärvi** Kaarinan Nuoret Pajamestarit ry:stä.

Varajäseninä toimivat toimitusjohtaja **Helka Linna** Jupiter-säätiöstä, hankevastaava **Jarmo Siivikko** Inarin kunnan viestintäpajalta ja pajaesimies **Tarja Taskinen** Helsingin kaupungin opetusviraston työpajoilta.

Hallitus piti 6 kokousta ja 1 sähköpostikokouksen.

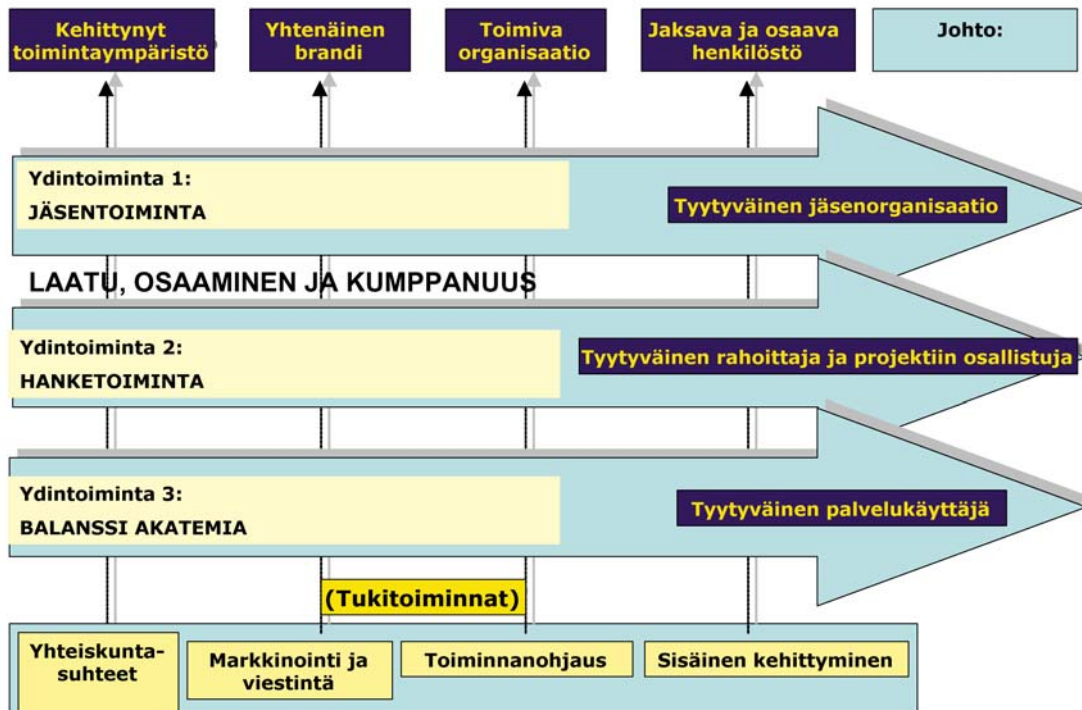
Kevät- ja syyskokous

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous järjestettiin Jyväskylässä 12.4. Kevätkokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden vuoden 2004 hallitukselle ja toiminnanjohtajalle sekä antoi julkilausuman työpajatoiminnan vakinaistamisesta. Kokouksessa oli edustettuna 24 jäsenyöpajaa.

Sääntömääräinen syyskokous pidettiin Helsingissä 26.10. Kokous valitsi puheenjohtajan ja hallituksen vuodelle 2006 ja vahvisti jäsenmaksun vuodelle 2006. Kokouksessa oli edustettuna 31 jäsenyöpajaa.

Sisäinen kehittäminen

TPY:n ydinprosesseiksi vahvistettiin alkuvuodesta jäsenoiminta, hanketoiminta ja Balanssi Akatemia -toiminta. Vuoden 2005 strategiatyö keskeytyi syksyllä toiminnanjohtajan sairasloman vuoksi, ja sitä päätettiin jatkaa vuoden 2006 puolella.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä oli vuoden lopussa yhdeksän. Henkilöstöön kuuluivat vuoden alkaessa toiminnanjohtaja **Saila Aho-Mantila** (sairaslomalla 6.9.-31.12.), viestintä- ja koulutussihteeri **Marja Hautaluoma**, koulutuspäällikkö **Janne Marniemi** (vs. toiminnanjohtaja 6.9.-31.12.), projektipäällikkö **Terho Pekkala** ja taloussihteeri **Annukka Virtanen**.

Uusina työntekijöinä aloittivat 2.5. projektipäällikkö **Elina Hakkarainen** OPEQUAL-projektissa ja projektiassistentti **Anne Välimaa** VALU-hankkeessa, 3.10. projektipäällikkö **Markku Hassinen** Suunta elämään -hankkeessa ja 1.11. projektikoordinaattori **Peter Rolin** Onnistuvat opit -hankkeessa.

Henkilöstölle järjestettiin vuoden aikana kaksi tyky-tilaisuutta. Toukokuussa tyky-päivä toteutettiin yhdessä Allianssi ry:n, Nuorten Akatemian ja Nuorisotutkimus-seuran kanssa teemalla Jäähvyäiset Työlle ja marraskuussa tehtiin tutustumismatka Pärnuun.

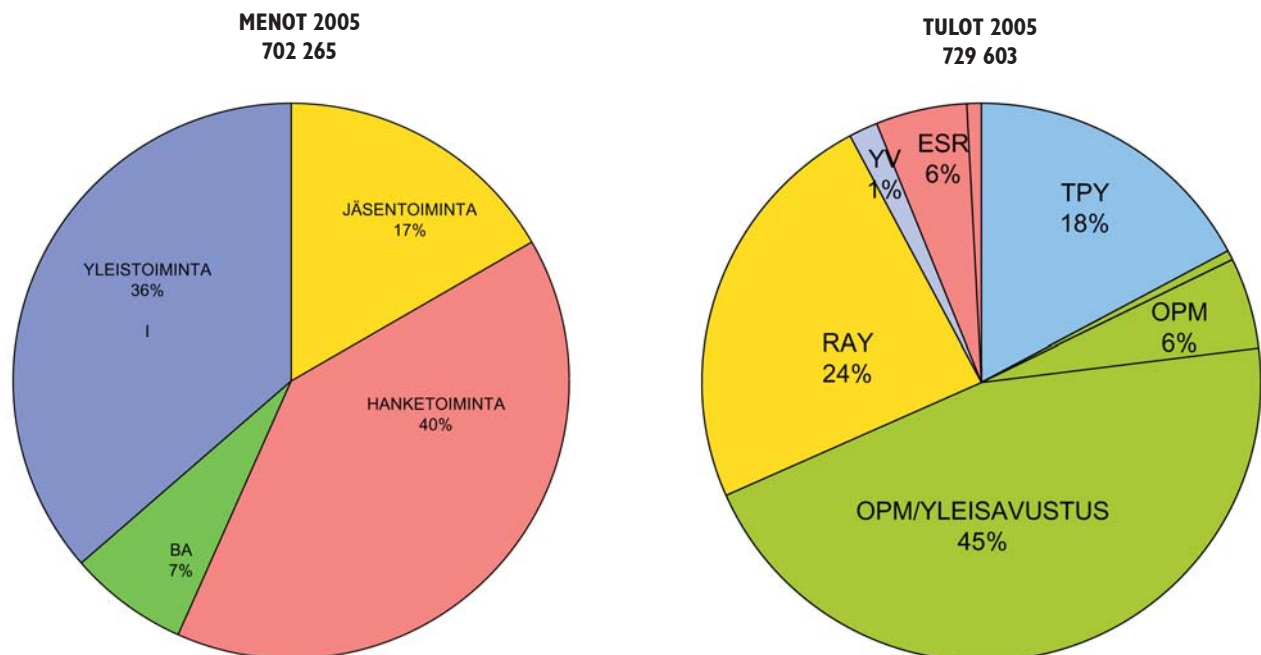
Talous

Valtakunnallisen työpajayhdistyksen kokonaisrahoitus oli vuonna 2005 yhteensä 729 603 euroa. Opetusministeriön myöntämä yleisavustus oli 330 000 euroa. Lisäksi opetusministeriö myönsi erityisavustuksina kansainväliseen yhteistyöhön 5000 euroa ja yhteisövalmennukseen 76 966 euroa, josta siirrettiin vuodelle 2006 käytettäväksi 39 125 euroa.

Raha-automaattiyhdistyksen projektiavustukset olivat yhteensä 174 485 euroa ja ESR -projektirahoitus 44 734 euroa. Kirkkopalvelut lahjoitti työpajayhdistykselle yhteisvastuukeräyksen tuotosta 748 907 euroa Suunta elämään -projektiin. Vuonna 2005 avustuksesta käytettiin 12 421 euroa ja vuosina 2006 -2007 käytettäväksi siirrettiin 736 486 euroa.

Lisäksi työpajayhdistys keräsi osallistumismaksuina ja jäsenmaksuina yhteensä 125 120 euroa.

Tilikauden 1.1.- 31.12.2005 tulos oli 27 338,39 euroa ylijäämäinen.

TULOSLASKELMA 1.1.2005-31.12.2005

	Tilikausi 2005	Tilikausi 2004
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot	385 062,56	306 054,87
Kulut		
Henkilöstökulut	271 990,37	181 372,12
Poistot	6 341,94	7 101,95
Muut kulut	423 933,02	405 873,67
Kulut yhteensä	702 265,33	594 347,74
	<hr/>	<hr/>
Tuotto-/Kulujäämä	317 202,77	288 292,87
VARAINHANKINTA		
Tuotot	14 541,16	13 100,00
Varainhankinta yhteensä	14 541,16	13 100,00
	<hr/>	<hr/>
Tuotto-/Kulujäämä	302 661,61	275 192,87
YLEISAVUSTUKSET	330 000,00	310 000,00
	<hr/>	<hr/>
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	27 338,39	34 807,13

TASE 31.12.2005

	Tilikausi 2005	Tilikausi 2004
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	3 212,54	4 381,73
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	1 342,00
Yhteensä	3 212,54	5 723,73
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	11 686,14	13 772,29
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 890,60	0,00
Yhteensä	13 576,74	13 772,29
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	16 789,28	19 496,02

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	2 037,20	1 086,88
Siirtosaamiset	94 781,08	61 831,29
Yhteensä	96 818,28	62 918,17

Rahat ja pankkisaamiset	812 213,84	84 197,63
-------------------------	------------	-----------

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT. 909 032,12 147 115,80

VASTAAVAA 925 821,40 166 611,82

Tilikausi	Tilikausi
2005	2004

VASTATTAVAA

Ed. tilikausien voitto(tappio)	50 120,93	15 313,80
Tilikauden voitto(tappio)	27 338,39	34 807,13
	77 459,32	50 120,93

OMA PÄÄOMA 77 459,32 50 120,93

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen vieras pääoma

Ostovelat	37 063,97	16 789,94
Muut velat	7 489,03	4 121,48
Siirtovelat	803 809,08	95 579,47
Yhteensä	848 362,08	116 490,89

VIERAS PÄÄOMA 848 362,08 116 490,89

VASTATTAVAA 925 821,40 166 611,82

Tilintarkastuskertomus

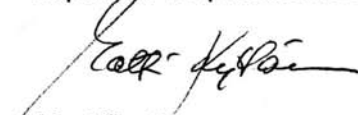
Valtakunnallinen työpajayhdistys ry.

Olen tarkastanut Valtakunnallinen työpajayhdistys ry:n tilinpäätöksen, kirjanpidon sekä hallinnon tilikaudelta 1.1.2005 - 31.12.2005. Hallituksen ja toiminnanjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamani tarkastuksen perusteella annan lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olen tarkastanut hyvän tilintarkastustavan mukaisesti riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten toiminnan lainmukaisuutta yhdistysten toimintaa koskevan lainsäädännön perusteella.

Suorittamani tarkastuksen perusteella lausuntonani esitän, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja toiminnanjohtajalle tarkastamaltani tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on voimassa olevien säännösten mukainen.

Espoossa 16. päivänä helmikuuta 2006

Matti Kyttänen